

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 18. júna 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Poskytovanie finančných služieb na diaľku – Smernica 2002/65/ES – Článok 1 – Pôsobnosť – Zmluvy o finančných službách zahŕňajúce počiatočnú dohodu, na ktorú nadväzujú nasledujúce operácie – Uplatnenie smernice 2002/65/ES iba na počiatočnú dohodu – Článok 2 písm. a) – Pojem ‚zmluva týkajúca sa finančných služieb‘ – Dodatok k zmluve o poskytnutí úveru, ktorým sa mení pôvodne stanovená úroková sadzba“

Vo veci C-639/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Landgericht Kiel (Krajinský súd Kiel, Nemecko) zo 7. septembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 12. októbra 2018, ktorý súvisí s konaním:

KH

proti

Sparkasse Südholstein

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory J.-C. Bonichot, podpredsedníčka Súdneho dvora R. Silva de Lapuerta, sudcovia M. Safjan (spravodajca), L. Bay Larsen a C. Toader,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. septembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- KH, v zastúpení: C. Rugen, Rechtsanwalt,
- Sparkasse Südholstein, v zastúpení: F. van Alen, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: J. Möller, M. Hellmann, E. Lankenau a T. Henze, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: B.-R. Killmann a C. Valero, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 12. marca 2020,

* Jazyk konania: nemčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku a o zmene a doplnení smernice Rady 90/619/EHS a smerníc 97/7/ES a 98/27/ES (Ú. v. ES L 271, 2002, s. 16; Mim. vyd. 06/004, s. 321).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi KH a spoločnosťou Sparkasse Südholstein vo veci práva KH na odstúpenie od zmluvy týkajúceho sa dodatkov k zmluvám o poskytnutí úveru, ktorými sa menia pôvodne stanovené úrokové sadzby.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 1, 3, 13 a 16 až 18 smernice 2002/65 stanovujú:
 - „(1) V rámci dosahovania cieľov jednotného trhu je dôležité prijať opatrenia určené na postupnú konsolidáciu tohto trhu a tieto opatrenia musia prispieť k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa v súlade s článkami 95 a 153 [ES].
 - ...
 - (3) ... Pre zachovanie slobody výberu, ktorá je základným spotrebiteľským právom, je potrebný vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, aby sa zvýšila dôvera spotrebiteľov v diaľkový predaj.
 - ...
 - (13) Vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa by mala zabezpečiť táto smernica, ktorej cieľom je zabezpečiť voľný pohyb finančných služieb. Členské štáty by nemali mať možnosť prijať iné ustanovenia okrem tých, ktoré sú určené v tejto smernici v oblastiach, ktoré zosúladuje, ak v nej nie je výslovne uvedené inak.
 - ...
 - (16) Jedna zmluva, ktorá predpokladá za sebou nasledujúce operácie alebo nezávislé operácie rovnakého druhu vykonávané v čase, môže podliehať rôznemu právnemu režimu v rôznych členských štátoch, ale je dôležité, aby táto smernica bola uplatňovaná rovnako vo všetkých členských štátoch. Na tento účel treba túto smernicu chápať ako smernicu, ktorá sa uplatní pre prvú zo sledu po sebe nasledujúcich operácií alebo nezávislých operácií rovnakého druhu vykonávaných v čase, ktoré môžu byť považované za jeden celok, bez ohľadu na to, či táto operácia alebo tento sled operácií je predmetom jednej zmluvy alebo niekoľkých po sebe nasledujúcich zmlúv.
 - (17) Za ‚počiatočnú dohodu o poskytnutí služieb‘ môže byť považované napríklad otvorenie bankového účtu, získanie úverovej karty, uzatvorenie zmluvy o správe portfólia; za ‚operácie‘ môžu byť považované napríklad uloženie alebo výber prostriedkov z, resp. na bankový účet, platba úverovou kartou, transakcie realizované v rámci zmluvy o správe portfólia. Doplnenie nových prvkov do počiatočnej dohody o poskytnutí služieb, napríklad možnosti používať elektronický platobný nástroj spolu s existujúcim bankovým účtom, netvorí ‚operáciu‘, ale ďalšiu

zmluvu, na ktorú sa vzťahuje táto smernica. Upísanie nových jednotiek toho istého fondu kolektívneho investovania sa považuje za jednu z „po sebe nasledujúcich operácií rovnakého druhu“.

(18) Táto smernica tým, že zahŕňa poskytovanie služieb organizované poskytovateľom finančných služieb, má vylúčiť zo svojho rozsahu služby poskytované na striktno príležitostnom základe a mimo obchodnej štruktúry, určenej pre uzatváranie zmlúv na diaľku.“

4 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Cieľ a rozsah pôsobnosti“, stanovuje:

„1. Cieľom tejto smernice je aproximácia zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, týkajúcich sa poskytovania finančných služieb spotrebiteľom na diaľku.

2. V prípade zmlúv týkajúcich sa finančných služieb, zahŕňajúcich počiatočnú dohodu o poskytnutí služieb, na ktorú nadväzujú nasledujúce operácie alebo sled jednotlivých operácií rovnakého druhu, ktoré sú v určitej časovej súvislosti, sa ustanovenia tejto smernice uplatnia iba na počiatočnú dohodu.

Ak neexistuje počiatočná dohoda o poskytovaní služieb, ale nasledujúce operácie alebo jednotlivé operácie rovnakého druhu vykonávané v časovej súvislosti sú vykonávané medzi rovnakými zmluvnými stranami, články 3 a 4 sa uplatnia iba pri vykonaní prvej operácie. Ak však žiadna operácia rovnakého druhu nie je vykonávaná dlhšie ako jeden rok, ďalšia operácia sa bude považovať za prvú v novom slede operácií, takže sa uplatnia články 3 a 4.“

5 Článok 2 uvedenej smernice, nazvaný „Definície“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

a) „zmluvou na diaľku“ je každá zmluva, týkajúca sa finančných služieb, uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľom v rámci systému organizovaných predajov na diaľku alebo poskytovania služieb na diaľku, prevádzkovaného dodávateľom, ktorý na účely tejto zmluvy používa výlučne jeden alebo viac prostriedkov diaľkovej komunikácie až do času a vrátane času uzatvorenia zmluvy;

b) „finančnou službou“ je každá služba bankového, úverového, poisťového, osobného dôchodkového, investičného alebo platobného charakteru;

c) „dodávateľom“ je každá fyzická alebo právnická osoba, verejná alebo súkromná, ktorá je v rámci svojej obchodnej alebo profesnej činnosti zmluvným poskytovateľom služieb na základe zmlúv na diaľku;

d) „spotrebiteľom“ je každá fyzická osoba, ktorá v zmluvách na diaľku upravených touto smernicou koná na účely, ktoré sa netýkajú jej obchodných alebo profesných činností;

...“

6 Článok 3 tejto istej smernice s názvom „Informovanie spotrebiteľa pred uzatvorením zmluvy na diaľku“ znie takto:

„1. V dostatočnom časovom predstihu predtým, ako spotrebiteľ bude viazaný zmluvou na diaľku alebo ponukou, budú spotrebiteľovi poskytnuté nasledujúce informácie týkajúce sa:

...

(3) zmluvy na diaľku

- a) existencia alebo absencia práva na odstúpenie od zmluvy v súlade s článkom 6 a, ak právo na odstúpenie existuje, jeho trvanie a podmienky jeho uplatnenia, vrátane informácie o čiastke, ktorú možno požadovať od spotrebiteľa na základe článku 7 ods. 1, ako aj dôsledky neuplatnenia tohto práva;

...

2. Informácie uvedené v odseku 1, ktorých obchodný účel musí byť zrejмый, budú poskytnuté jasným a zrozumiteľným spôsobom vhodným pre použitý prostriedok diaľkovej komunikácie, najmä s ohľadom na princípy dobrej viery v obchodných transakciách a princípy, ktorými sa riadi ochrana tých, ktorí podľa právneho poriadku členských štátov nie sú spôsobilí na právne úkony, napr. neplnoletých osôb.

...“

- 7 V článku 6 smernice 2002/65 s názvom „Právo na odstúpenie“ sa uvádza:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby spotrebiteľ mal lehotu 14 kalendárnych dní na odstúpenie od zmluvy bez zmluvnej pokuty a bez uvedenia dôvodu. ...

Lehota na odstúpenie začne plynúť:

- dňom uzatvorenia zmluvy na diaľku s výnimkou uvedeného životného poistenia, kde táto lehota začne plynúť od času, keď spotrebiteľ bude informovaný o uzatvorení zmluvy na diaľku, alebo
- odo dňa, keď spotrebiteľ získa zmluvné podmienky a informácie v súlade s článkom 5 ods. 1 alebo 2, ak je tento dátum neskorší ako dátum uvedený v prvej zarážke.

...

3. Členské štáty môžu ustanoviť, že právo na odstúpenie sa nebude uplatňovať na:

- a) úvery určené najmä na účely nadobudnutia alebo zachovania vlastníckych práv k pozemkom alebo existujúcej, alebo plánovanej stavbe alebo na účely renovácie, alebo zhodnotenia budovy, alebo
- b) úvery zabezpečené hypotekárnym právom k nehnuteľnosti alebo právom súvisiacim s nehnuteľnosťou...

...“

Nemecké právo

- 8 § 312b ods. 1 Bürgerliches Gesetzbuch (Občiansky zákonník) v znení účinnom v čase vzniku skutkových okolností vo veci samej (ďalej len „BGB“) znie takto:

„Zmluvy na diaľku sú zmluvy o dodaní tovaru alebo o poskytovaní služieb, vrátane finančných služieb, ktoré sa uzatvárajú medzi podnikateľom a spotrebiteľom výlučne na základe použitia prostriedkov diaľkovej komunikácie s výnimkou prípadu, ak k uzatvoreniu zmluvy nedochádza v rámci systému organizovaných predajov na diaľku alebo poskytovania služieb na diaľku. Finančná služba na účely prvej vety je akákoľvek služba bankového, ako aj úverového, poisťového, osobného dôchodkového, investičného alebo platobného charakteru.“

- 9 § 312d BGB priznáva spotrebiteľovi, ktorý uzavrel zmluvu na diaľku, právo na odstúpenie od zmluvy a v podstate spresňuje, že lehota na odstúpenie od zmluvy nezačne plynúť pred splnením informačných povinností v tomto zmysle a v prípade poskytnutia služieb nie pred uzavretím zmluvy.
- 10 Podľa § 495 ods. 1 BGB platí, že:
„V prípade zmluvy o poskytnutí úveru, ktorú uzatvoril spotrebiteľ, má dlžník právo na odstúpenie od zmluvy...“
- 11 Obsah § 312b a § 312d BGB bol zmenený prostredníctvom Gesetz zur Umsetzung der Verbraucherrechterichtlinie und zur Änderung des Gesetzes zur Regelung der Wohnungsvermittlung (zákon, ktorým sa preberá smernica o ochrane spotrebiteľov a mení zákon o realitných kanceláriách) z 20. septembra 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3642). § 229 ods. 32 Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (zákon, ktorým sa zavádza Občiansky zákonník) však stanovuje, že takto vykonané zmeny BGB nie sú relevantné pre zmluvy uzavreté pred 13. júnom 2014. Z uvedeného § 229 ods. 32 okrem toho vyplýva, že právo spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy nezaniká v prípade zmlúv týkajúcich sa finančných služieb, pokiaľ spotrebiteľ nebol v súvislosti so zmluvou na diaľku uzavretou pred 13. júnom 2014 informovaný o svojom práve na odstúpenie od zmluvy, alebo nebol informovaný v súlade so zákonnými požiadavkami platnými v čase uzavretia zmluvy.
- 12 § 495 BGB v znení uplatniteľnom od 1. augusta 2002 do 12. júna 2014 v odseku 1 stanovoval:
„V prípade zmluvy o poskytnutí úveru, ktorú uzatvoril spotrebiteľ, má dlžník právo na odstúpenie od zmluvy podľa § 355.“
- 13 § 355 BGB v znení uplatniteľnom v čase vzniku skutkových okolností vo veci samej v odseku 3 stanovoval:
„Právo na odstúpenie od zmluvy zaniká najneskôr šesť mesiacov po uzatvorení zmluvy. V prípade predaja tovaru táto lehota nezačne plynúť pred dňom jeho doručenia prijímateľovi. Odchylné od prvej vety právo na odstúpenie nezaniká, ak spotrebiteľ nebol o svojom práve na odstúpenie riadne poučený, a v prípade zmlúv na diaľku týkajúcich sa finančných služieb ani vtedy, ak podnikateľ riadne nesplnil svoje informačné povinnosti podľa § 312c ods. 2 bodu 1.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 14 Banková inštitúcia, ktorej právnu nástupkyňou je Sparkasse Südholstein, uzavrela 1. júla 1994, 17. júla 1994 a 4. novembra 1999 s KH tri zmluvy o poskytnutí úveru. Prvá zmluva na sumu 114 000 nemeckých mariek (DEM) (okolo 57 000 eur) s úrokovou sadzbou vo výške 6,95 % sa týkala financovania nehnuteľnosti a bola zabezpečená záložným právom na nehnuteľnosť. Druhá zmluva na sumu 112 000 DEM (okolo 56 000 eur) s úrokovou sadzbou vo výške 5,7 % sa tiež týkala financovania nehnuteľnosti a bola zabezpečená záložným právom na nehnuteľnosť. Pokiaľ ide o tretiu zmluvu na sumu 30 000 DEM (približne 15 000 eur) s úrokovú sadzbu 6,6 %, tá sa týkala financovania spotrebného tovaru.
- 15 Zmluvné ustanovenia uvedené v týchto zmluvách stanovovali, že každá zmluvná strana má právo požiadať po uplynutí určitej lehoty o úpravu pôvodne dohodnutej úrokovej sadzby a že ak sa tak nestane, veriteľská inštitúcia môže stanoviť variabilnú úrokovú sadzbu porovnateľnú s úrokovou sadzbou uplatňovanou na úvery tohto druhu.

- 16 V súlade s týmito ustanoveniami zmluvné strany uzavreli k týmto trom zmluvám v rokoch 2008 až 2010 dodatky, ktoré sa týkali stanovenia nových ročných úrokových sadzieb, pričom použili výlučne prostriedky komunikácie na diaľku. Pri uzatváraní týchto dodatkov Sparkasse Südholstein neinformovala KH o tom, že má právo na odstúpenie od zmluvy.
- 17 Vyhlásením z 2. septembra 2015, ktoré Sparkasse Südholstein dostala 8. septembra 2015, KH oznámila tejto inštitúcii, že odstupuje od dodatkov. Po zdôraznení, že každý z týchto dodatkov predstavuje zmluvu na diaľku, KH uviedla, že vzhľadom na to, že nebola informovaná o svojom práve na odstúpenie od zmluvy, má stále možnosť odstúpiť od zmluvy podľa § 495 ods. 1 BGB alebo subsidiárne podľa § 312d ods. 1 BGB.
- 18 KH podala na Landgericht Kiel (Krajinský súd Kiel, Nemecko) návrh na určenie, že odstúpenie od dodatkov k druhej a tretej zmluve malo za následok zánik akejkoľvek dohody medzi zmluvnými stranami, pokiaľ ide o úrokové sadzby dohodnuté v týchto dodatkoch, a že Sparkasse Südholstein je povinná vrátiť jej úroky a istinu zaplatené po uzavretí dodatkov a poplatky uhradené za vedenie účtu a nahradiť jej ujmu.
- 19 Sparkasse Südholstein navrhla žalobu zamietnuť, pričom spochybnila existenciu práva KH na odstúpenie od dodatkov. Podľa tejto bankovej inštitúcie totiž okrem toho, že pôvodné zmluvy neboli uzavreté s použitím prostriedkov komunikácie na diaľku, dodatky, ktoré sa netýkajú ďalších finančných služieb, nemôžu byť predmetom samostatného odstúpenia od zmluvy. Subsidiárne, ak sú odstúpenia KH od dodatkov platné, ich jediným dôsledkom je zrušenie dodatkov, a nie pôvodných zmlúv, pričom na tieto pôvodné zmluvy sa naďalej uplatňujú úroky s variabilnou úrokovou sadzbou v súlade so zmluvnými ustanoveniami.
- 20 Vnútroštátny súd uvádza, že výsledok sporu vo veci samej závisí od otázky, či sa na dodatky má hľadieť po prvé tak, že boli uzavreté v rámci systému poskytovania služieb na diaľku organizovaného dodávateľom v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2002/65, a po druhé tak, že sa na ne vzťahuje pojem „zmluvy týkajúce sa finančných služieb“ uvedený v tom istom ustanovení. Vnútroštátny súd najmä zdôrazňuje, že odpoveď na túto druhú otázku je potrebná na to, aby sa na spor vo veci samej mohli prípadne uplatniť § 312b ods. 1 a § 312d ods. 1 a 2 BGB, a dodáva, že v súlade s vôľou nemeckého zákonodarcu by sa pojem „zmluvy o poskytovaní služieb vrátane finančných služieb“, uvedený v § 312b ods. 1 prvej vete BGB, mal vykladať v súlade so smernicou 2002/65.
- 21 Za týchto okolností Landgericht Kiel (Krajinský súd Kiel) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Ide o zmluvu uzatvorenú ‚v rámci systému organizovaných predajov na diaľku alebo poskytovania služieb na diaľku, prevádzkovaného dodávateľom‘ v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2002/65/ES, prostredníctvom ktorej sa existujúca zmluva o úvere mení výlučne s ohľadom na výšku dohodnutého úročenia (dohoda o úrokovej sadzbe v nasledujúcom období), ak banka so sieťou pobočiek uzatvára zmluvy o úveroch na financovanie nehnuteľností zabezpečených záložným právom v zásade iba v obchodných priestoroch, avšak v priebehu obchodného vzťahu výnimočne uzatvára zmluvy o zmene už uzavretých zmlúv o úveroch aj s výlučným použitím prostriedkov diaľkovej komunikácie?
2. Ide o ‚zmluvu týkajúcu sa finančných služieb‘ v zmysle článku 2 písm. a) smernice 2002/65/ES, ak sa existujúca zmluva o úvere zmení výlučne s ohľadom na výšku dohodnutého úročenia (dodatok o úrokovej sadzbe v nasledujúcom období), bez toho, aby sa predĺžila doba splácania úveru alebo jeho výška?“

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

- 22 Svojou druhou otázkou, ktorú treba preskúmať ako prvú, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 písm. a) smernice 2002/65 vykladať v tom zmysle, že dodatok k zmluve o poskytnutí úveru spadá pod pojem „zmluva týkajúca sa finančných služieb“ v zmysle tohto ustanovenia, ak sa dodatok obmedzuje na zmenu pôvodne dohodnutej úrokovej sadzby bez toho, aby sa ním predlžovala doba trvania uvedeného úveru alebo menila výška úveru, a ak podľa pôvodných ustanovení zmluvy o poskytnutí úveru malo dôjsť k uzavretiu takéhoto dodatku alebo v prípade, že k jeho uzavretiu nedôjde, k uplatneniu variabilnej úrokovej sadzby.
- 23 Na úvod treba uviesť, ako zdôraznila generálna advokátka v bode 45 svojich návrhov, že smernica 2002/65 v zásade úplne harmonizuje aspekty, ktoré upravuje, a že v dôsledku toho sa jej znenie musí vykladať jednotne pre všetky členské štáty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2019, Romano, C-143/18, EU:C:2019:701, body 34 a 55).
- 24 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a pôsobnosť, si v zásade vyžaduje v celej Európskej únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať kontext ustanovenia a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou (rozsudok z 23. mája 2019, WB, C-658/17, EU:C:2019:444, bod 50 a citovaná judikatúra).
- 25 Pokiaľ ide o znenie pojmu „zmluva týkajúca sa finančných služieb“, ktorý sa nachádza v článku 2 písm. a) smernice 2002/65, treba poznamenať, že v ňom uvedený odkaz na „finančné služby“ predstavuje rozlišujúci prvok tohto pojmu, keďže ide o identifikáciu osobitnej kategórie zmlúv.
- 26 Podľa článku 2 písm. b) tejto smernice je pojem „finančná služba“ definovaný ako „každá služba bankového, úverového, poisťového, osobného dôchodkového, investičného alebo platobného charakteru“.
- 27 Pokiaľ ide konkrétnejšie o zmluvu o poskytnutí úveru, Súdny dvor už mal príležitosť spresniť, že v jej prípade je charakteristickým záväzkom samotné poskytnutie požičanej sumy, zatiaľ čo povinnosť dlžníka splatiť túto sumu je len dôsledkom poskytnutia služby veriteľom (rozsudok z 15. júna 2017, Kareda, C-249/16, EU:C:2017:472, bod 41).
- 28 Pokiaľ ide ďalej o kontext, do ktorého je článok 2 písm. a) smernice 2002/65 zasadený, treba poznamenať, ako správne uviedli tak vnútroštátny súd, ako aj generálna advokátka v bode 41 svojich návrhov, že v prípade zmlúv týkajúcich sa finančných služieb zahŕňajúcich „počiatočnú dohodu o poskytnutí služieb“, na ktorú nadväzujú iné operácie, sa ustanovenia tejto smernice podľa jej článku 1 ods. 2 prvého pododseku uplatňujú len na počiatočnú dohodu o poskytovaní služieb. Odôvodnenie 17 druhá veta uvedenej smernice v tejto súvislosti spresňuje, že pridanie nových prvkov do prvého dohovoru nepredstavuje „operáciu“, ale ďalšiu zmluvu, na ktorú sa vzťahuje tá istá smernica.
- 29 Vzhľadom na príklady operácií uvedené v tom istom odôvodnení 17 sa však treba domnievať, že stanovenie novej úrokovej sadzby dodatkom na základe uplatnenia ustanovenia o opätovnom prerokovaní uvedeného už v pôvodnej zmluve, ktoré v prípade, že nedôjde k dohode, stanovuje subsidiárnu doložku zavádzajúcu variabilnú úrokovú sadzbu, nepredstavuje ani operáciu v zmysle článku 1 ods. 2 prvého pododseku smernice 2002/65, ani pridanie prvkov do počiatočnej dohody.

- 30 Tak z doslovného, ako aj zo systematického výkladu článku 2 písm. a) smernice 2002/65 teda vyplýva, že „zmluva týkajúca sa finančných služieb“ sa musí považovať za zmluvu upravujúcu poskytovanie takýchto služieb. Táto podmienka však nie je splnená v prípade, ako je to vo veci samej, keď je účelom predmetného dodatku len úprava úrokovej sadzby splatnej ako protihodnota za už dohodnutú službu.
- 31 Tento výklad podporuje analýza ďalších ustanovení smernice 2002/65, z ktorej vyplýva, že táto smernica sa v zásade vzťahuje na zmluvy, ktoré sa týkajú charakteristického záväzku poskytovateľa. Článok 3 uvedenej smernice teda stanovuje, že spotrebiteľ musí byť osobitne v plnom rozsahu informovaný o totožnosti dodávateľa či o hlavných charakteristických znakoch finančnej služby, vrátane existencie alebo absencie práva na odstúpenie od zmluvy. V prípade dodatku, ktorý sa týka len úrokovej sadzby, by však opätovné informovanie spotrebiteľa o týchto aspektoch bolo bezpredmetné.
- 32 Napokon, pokiaľ ide o účel smernice 2002/65, treba konštatovať, že v súlade s jej odôvodneniami 3 a 13 je jej cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, aby sa zvýšila ich dôvera v predaj na diaľku a aby sa zabezpečil voľný pohyb finančných služieb.
- 33 Takýto cieľ však nevyhnutne nevyžaduje, aby sa v prípade, keď v súlade s pôvodným ustanovením zmluvy o úvere dodatok k tejto zmluve stanovuje novú úrokovú sadzbu, musel tento dodatok kvalifikovať ako nová zmluva týkajúca sa finančných služieb.
- 34 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 2 písm. a) smernice 2002/65 sa má vykladať v tom zmysle, že dodatok k zmluve o poskytnutí úveru nespadá pod pojem „zmluva týkajúca sa finančných služieb“ v zmysle tohto ustanovenia, ak sa dodatok obmedzuje na zmenu pôvodne dohodnutej úrokovej sadzby bez toho, aby sa ním predĺžila doba trvania uvedeného úveru alebo zmenila výška úveru, a ak podľa pôvodných ustanovení zmluvy o poskytnutí úveru malo dôjsť k uzavretiu takéhoto dodatku alebo v prípade, že k jeho uzavretiu nedôjde, k uplatneniu variabilnej úrokovej sadzby.

O prvej otázke

- 35 Vzhľadom na odpoveď na druhú otázku nie je potrebné odpovedať na prvú otázku.

O trovách

- 36 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku a o zmene a doplnení smernice Rady 90/619/EHS a smerníc 97/7/ES a 98/27/ES sa má vykladať v tom zmysle, že dodatok k zmluve o poskytnutí úveru nespadá pod pojem „zmluva týkajúca sa finančných služieb“ v zmysle tohto ustanovenia, ak sa dodatok obmedzuje na zmenu pôvodne dohodnutej úrokovej sadzby bez toho, aby sa ním predĺžila doba trvania uvedeného úveru alebo zmenila výška úveru, a ak podľa pôvodných ustanovení zmluvy o poskytnutí úveru malo dôjsť k uzavretiu takéhoto dodatku alebo v prípade, že k jeho uzavretiu nedôjde, k uplatneniu variabilnej úrokovej sadzby.

Podpisy